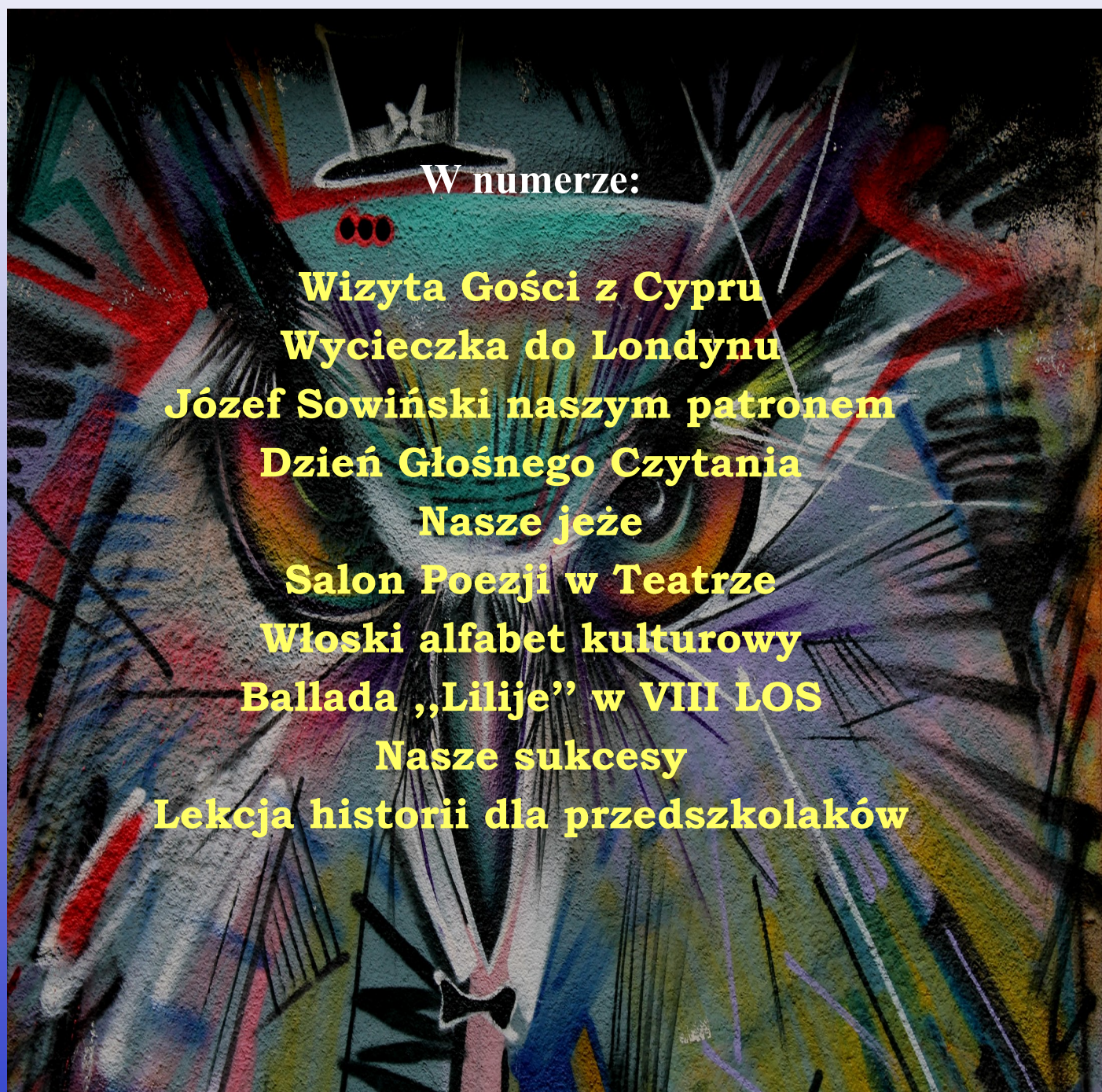

3/2022

W numerze:

Wizyta Gości z Cypru
Wycieczka do Londynu
Józef Sowiński naszym patronem
Dzień Głośnego Czytania
Nasze jeże
Salon Poezji w Teatrze
Włoski alfabet kulturowy
Ballada „Lilije” w VIII LOS
Nasze sukcesy
Lekcja historii dla przedszkolaków

Wstępniak, czyli kilka słów od Redakcji

Drogie Koleżanki i Koledzy!

Witamy Was serdecznie w nowym roku szkolnym. Jak zawsze tworzymy dla Was gazetkę, w której znajdziecie ciekawe materiały i relacje z tego co dzieje się w naszej szkole. W tym roku dołączyła do nas spora grupa młodych adeptów sztuki dziennikarskiej, serdecznie witamy i zapraszamy wszystkich, którzy chcieliby zasilić nasze szeregi.

Przedstawiamy Wam kolejny numer Twojego Losu. Jaki jest? Jak zawsze pełen artykułów i ciekawostek. Przeczytajcie o tym, co interesującego działo się w VIII LOS. Znajdziecie tu wiele informacji na temat wydarzeń kulturalnych oraz relacji z organizowanych w naszej szkole imprez artystycznych. Co jeszcze? Oprócz tego wiele rozrywki i dobrego humoru.

Nasz nowy numer zawiera dodatek ekologiczny – przeczytajcie o problemach współczesnego świata i sposobach jak im zaradzić - to ważna kwestia, dotycząca każdego z nas! Zapraszamy do uczestnictwa w akcjach i konkursach ekologicznych.

Miło nam poinformować, że nasze koło dziennikarskie ma nową maskotkę – misia Losika. Już teraz możecie obserwować na Instagramie poczynania dzielnego misia, który będzie uczestniczył w ważnych i mniej ważnych wydarzeniach, zaglądał w każdy kąt szkoły, zwiedzał co się da i... poznawał nowych, ciekawych ludzi :)

Wszystkim uczniom VIII LOS życzymy powodzenia w nowym roku szkolnym, siły i wytrwałości.... kolejny, wolny czas to dopiero Święta Bożego Narodzenia :)

Wizyta gości z Cypru

Na przełomie września i października mieliśmy przyjemność gościć w naszej szkole **uczniów i nauczycieli z Cypru** (w ramach programu Erasmus +). Po powitaniu przez panią dyrektor Ilonę Walczak – Dądelę oraz uczniów VIII LOS, goście mieli okazję zwiedzić szkołę. Pierwsze przyjaźnie zostały zawarte !

Młodzi ludzie wspaniale czuli się w swoim towarzystwie, bariera językowa nie stanowiła dla nich żadnego problemu. Wszyscy doskonale komunikowali się w języku angielskim. Mogliśmy dowiedzieć się czegoś więcej o sobie, swoich szkołach, miastach i krajach . Przygotowane prezentacje, zarówno przez stronę polską, jak i cypryjską, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem.

W kolejnych dniach goście z Cypru uczestniczyli w zajęciach z języka angielskiego (było śpiewanie piosenek, rozmowy o spędzaniu wolnego czasu oraz zainteresowaniach), a także wzięli udział w warsztatach plastycznych pt. „**Jesienne impresje**”, zorganizowanych przez panią A. Hapunik. Inspiracją do powstania prac był zaprezentowany koncert skrzypcowy „**Cztery pory roku**” A.Vivaldiego cz. „**Jesień**”. Goście zwiedzali również Jasną Górę oraz wspaniale bawili się na kręgielni w towarzystwie klasy IVb.

W ostatnim dniu wizyty podsumowaliśmy naszą współpracę, oceniliśmy co podobało się nam najbardziej. Zatańczyliśmy pożegnalnego poloneza, zorbę oraz obowiązkową, uwielbianą przez wszystkich belgijkę. Po pożegnalnym przemówieniu p. Dyrektor wręczyliśmy wszystkim drobne upominki, obejrzelśmy również prezentację szkoły z Pafos. Rozstaliśmy się z uśmiechami na twarzach (choć było też kilka łez), mając nadzieję na dalszą współpracę :)

Twój LOS

Miś Losik – maskotka koła dziennikarskiego

Kochani! Przedstawiamy Wam nową maskotkę koła dziennikarskiego.

Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w wyborze imienia dla misia.

Ogłaszamy, że wygrał Losik!!!

Dziękujemy również tym, którzy zrobili sobie zdjęcie z Losikiem.

Zapraszamy do obserwowania naszego konta na Instagramie:

dziennikarze losu

Będą się tam pojawiać zdjęcia, filmiki i relacje.

Zdjęcia uczniów i nauczycieli pochodzą z konta na instagramie.

Twój LOS

Ballada „Lilije” w VIII LOS

19 września 2022 r. uczniowie VIII LOS im. gen. Józefa Sowińskiego czytali fragmenty ballady A. Mickiewicza pt. „Lilije”.

Inscenizacja przygotowana została w ramach akcji „Narodowe Czytanie”, organizowanej corocznie przez Parę Prezydencką. Już po raz trzeci nasza szkoła przylączyła się do tej akcji. Wszystkim widzom spektakl bardzo się podobał :)

Narodowe Czytanie w VIII LOS.

Twój LOS

Humor

Na lekcji chemii pani pyta Jasia:

- W czym rozpuszczają się tłuszcze?
- W rondlu, proszę pani.

Ania przynosi do domu świadectwo szkolne.

Ojciec łapie się za głowę:

od góry do dołu same dopuszczające! Tylko na końcu piątka ze śpiewu.

- Nie rozumiem - powiada rozgoryczony ojciec - jak ci się po tym wszystkim jeszcze chciało śpiewać?!

Wychowawczyni zwraca uwagę Bartkowi:

- Dlaczego codziennie spóźniasz się na lekcje?
- To przez mojego dziadka.
- Zachorował? Biedaczek...
- Nie, ale ciągle powtarza, że na naukę nigdy nie jest za późno.

- Jasiu, wymień proszę cztery żywioły - prosi nauczyciel.

- Ogień, powietrze, ziemia i...

- No, a czym myjesz ręce? - podpowiada nauczyciel.

- Aha, mydło!

Ojciec pyta syna:

- Co robiliście dziś na matematyce?

- Szukaliśmy wspólnego mianownika.

- Coś podobnego! Kiedy ja byłem w szkole, też szukaliśmy wspólnego mianownika! Że też nikt go do tej pory nie znalazł...

Dzień Głośnego Czytania

30 września obchodziliśmy **Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania**. To wyjątkowe święto w kalendarzu szkolnym. Inicjatorem tego wydarzenia jest Polska Izba Książki. Od 2001 roku 29 września nauczyciele, bibliotekarze i pedagodzy czytają swoim uczniom wybrane utwory. Na patronkę tego święta wybrano Janinę Porazińską, wybitną pisarkę, zasłużoną Polkę, która w ten dzień obchodziła swoje urodziny. Celem Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania jest propagowanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Pani Dyrektor i nauczyciele VIII LOS im. gen. J. Sowińskiego odczytali uczniom swoje ulubione wiersze. Słuchaczom podobała się zarówno tematyka, jak i interpretacja zaprezentowanej poezji. To już drugie spotkanie zainicjowanego w zeszłym roku cyklu. Wydarzenie było równocześnie rozpoczęciem obchodów **Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych**.

Relację z wydarzenia możecie obejrzeć na szkolnym kanale youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=x_99du0xg6M

Nauczyciele VIII LOS czytają ulubione utwory.

Wycieczka do Londynu

Uczniowie VIII LOS im. gen. J. Sowińskiego brali udział w wycieczce do Londynu. A oto ich relacja:)

„Kochani!

Greetings from London! Pozdrawiamy wszystkich bardzo serdecznie z urokliwego, wielokulturowego, tętniącego życiem Londynu!

Po wielogodzinnej podróży udało nam się dotrzeć do tego cudownego miasta i od razu ruszyliśmy na zwiedzanie! Spacerowaliśmy po Kensington Gardens, podziwialiśmy pomnik wielkiego mecenasa sztuki - księcia Alberta i wybudowaną na jego cześć znaną na całym świecie salę koncertową Royal Albert Hall.

Dotarliśmy pod Buckingham Palace, odbyliśmy rejs po Tamizie podziwiając z pokładu najpiękniejsze londyńskie budowle, zachwycaliśmy się panoramą stolicy z London Eye, a potem po przejściu Westminster Bridge była sesja fotograficzna na tle Houses of Parliament i Big Ben'a. Na koniec tego dnia shopping na Leicester Square!

W kolejnym dniu wyprawy pojechaliśmy do słynnego, niezwykle klimatycznego miasteczka uniwersyteckiego Cambridge. Po południu zwiedzaliśmy fantastyczne National History Museum, gdzie przyglądaliśmy się szkieletom dinozaurów oraz figurom ssaków w ich oryginalnych rozmiarach. Na koniec był spacer i shopping na najładniejszej ulicy handlowej Oxford Street:)

Czwarty dzień wycieczki rozpoczęliśmy od zwiedzania drugiego, znanego na całym świecie, miasteczka uniwersyteckiego - Oxford. Podziwialiśmy przepiękne budynki kolegiałne, odwiedziliśmy miejsca, gdzie kręcone były sceny z filmu „Harry Potter”, m. in.: sławne drzewo na dziedzińcu jednego z kolegiów czy jadalnię. Następnie udaliśmy się do urokliwego miasteczka Stratford-on-Avon, gdzie urodził się, spędził część swego życia, zmarł i został pochowany William Shakespeare.

W piątym dniu naszej wyprawy udaliśmy się do siedziby króla Karola III w Windsorze. Następnie zwiedzaliśmy St. Georges’s Chapel (kaplica św. Jerzego), gdzie oddaliśmy cześć pochowanym tam członkom kolejnych rodów królewskich, w tym niedawno zmarłej królowej Zjednoczonego Królestwa Elżbiecie II, jej mężowi i rodzicom.

Po południu udaliśmy się do jednej z największych londyńskich atrakcji - Muzeum Madame Tussaud’s. Tutaj mogliśmy zrobić fotki z figurami woskowymi słynnych ludzi ze świata historii, filmu, sportu, show-biznesu. Na koniec, w tym samym Muzeum, odbyliśmy przejażdżkę londyńską taksówką przez lata historii brytyjskiej, byliśmy też z wizytą w świecie Star Wars oraz Avengers, a także obejrzeliśmy spektakularny film w technologii 4D, w którym super bohaterowie po raz kolejny ratują świat!

Podczas ostatniego dnia naszego pobytu w Londynie przemieszczaliśmy się londyńskim metrem, podmiejską koleją i autobusami double-decker. Rano zwiedzaliśmy słynną twierdzę the Tower of London, następnie spacerowaliśmy przez most zwodzony Tower Bridge i wzdłuż rzeki Tamiza, odbyliśmy tzw. Queen’s walk, udaliśmy się na King’s Cross Station oraz peron 9 i 3/4. Na koniec odwiedziliśmy stadion Arsenal. Wieczorem, pełni wrażeń, rozpoczęliśmy drogę powrotną do domu. Wycieczka była wspaniała!!!”

Pamiątkowe zdjęcie uczestników wycieczki.

M.

Salon Poezji w Teatrze im. A. Mickiewicza

7 października 2022 roku w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Częstochowie miał miejsce wyjątkowy Salon Poezji, który był podsumowaniem II edycji warsztatów teatralno-prewencyjnych, jakie odbyły się w ramach projektu profilaktycznego "Nie biorę, chcę żyć". Na Salon Poezji pt. " Wszystko we mnie jest nieodpowiednie" złożyły się między innymi wiersze kaskaderów literatury, takich jak Andrzej Bursa, Wiesław Dymny, czy Edward Stachura. Poezję prezentowali uczestnicy warsztatów, a wśród nich nasza uczennica z klasy IVa - **Emilia Dłubak** oraz aktorzy Teatru im. Adama Mickiewicza w Częstochowie - Marek Ślosarski i Teresa Dzielska. W warsztatach brał udział również **Maciej Nowak**, uczeń klasy IIa.

Maciej Nowak kl.2a

Nasze sukcesy

4 października odbyło się uroczyste wręczenie nagród w **I Międzynarodowym Konkursie Literacko-Historycznym "Matka Trzech Narodów"**. Uczennice naszej szkoły zostały laureatkami konkursu w kategoriach:

prezentacja multimedialna: **Dominika Krawczyk z kl. IVb – I miejsce (opiekun – p. Teresa Rygalik – Weźgowiec)**

praca historyczno – literacka: **Julia Burzyńska kl. II a – III miejsce (opiekun – p. A. Borowik)**

W dniu 12 października 2022 r. odbyła się uroczystość wręczenia **Nagród Prezydenta Miasta Częstochowy** dla nauczycieli za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. **Dyrektor VIII LOS Ilona Walczak-Dądela została uhonorowana Nagrodą II stopnia, a Pani Agnieszka Borowik Nagrodą III stopnia.**

Uczeń naszej szkoły - Filip Chwał - zdobył **I miejsce w Konkursie Recytatorskim Poezji i Prozy Irit Amiel "W odległości życia i jednej ulicy"** pod honorowym patronatem Alona Goldmana - Przewodniczącego Stowarzyszenia Żydów Częstochowian w Izraelu i Fundacji Pamięć i Odnowa w Częstochowie. Konkurs odbywał się w dniu 20.10.2022 r. w I LO im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie. Opiekunem Laureata była pani Iwona Baranowska.

Dyrektor VIII LOS Ilona Walczak-Dądela
i Pani Agnieszka Borowik

Serdecznie gratulujemy!!!

Julia Burzyńska kl. 2a

Lekcja historii dla przedszkolaków

Przedstawiciele Koła Teatralnego i Młodzieżowej Rady Szkoły VIII LO Samorządowego im. gen. J. Sowińskiego w Częstochowie świętowali obchody Narodowego Święta Niepodległości wraz z przedszkolakami Miejskiego Przedszkola nr 31 oraz Miejskiego Przedszkola nr 38 w Częstochowie. Przygotowali wierszyki, legendy i prezentację multimedialną - wszystko związane z dniem 11 listopada. W ten uroczysty dzień przedszkolaki zaprezentowały piękne piosenki. Następnie wspólnie odśpiewali hymn państwowy. A wszystko w miłej, rodzinnej, a przede wszystkim patriotycznej atmosferze.

Grupowe zdjęcia z przedszkolakami.

Twój LOS

Nasze jeże mają już domy!!!

Z inicjatywy MRS uczniowie naszej szkoły budowali dziś kopce dla jeży. W ten sposób staramy się pomóc tym pożytecznym zwierzętom przetrwać zimę.

To już kolejna taka akcja, w poprzednich latach kopczyki miały swoich lokatorów :)

Członkowie MRS w szkolnym ogrodzie.

Twój LOS

Ciekawostki o jeżach

1. Jeże to prawdziwe śpiochy. Każdego dnia na sen poświęcają do 18 godzin.
2. Jeż uaktywnia się nocą. Przesypia praktycznie cały dzień, wyjątek stanowią ulewne dni, gdy z ziemi wychodzą dżdżownice. Żeruje gdy zapada zmierzch.
3. Dzień Jeża przypada na 10 listopada.
4. Z uwagi na negatywną działalność człowieka, populacja tych zwierząt z roku na rok się zmniejsza. Naukowcy przewidują, że w 2025 roku populacja jeży na wolności będzie drastycznie niska.
5. Jeże nie stanowią żadnego zagrożenia dla człowieka.
6. Zamieszkują głównie trudno dostępne chaszcze przykryte liśćmi.
7. Znakiem rozpoznawczym tych zwierząt są kolce. Każdy jeż ma ich około pięć tysięcy. Osiągają one długość trzech centymetrów. Pełnią one funkcję obronną przed drapieżnikami. Gdy jeż wyczuje zagrożenie, zwija się tworząc kolczastą kulkę.
8. Kiedyś wierzono, że jeż zamieszkały nieopodal domostwa przynosi szczęście.
9. Dawniej ich igły były wykorzystywane do szycia.
10. Choć są dobrymi pływakami, to nie lubią wody.
11. Najczęściej padają ofiarą lisów, borsuków, psów i kół samochodowych. W wyniku rozjechania każdego roku w Polsce śmierć ponosi 9 tysięcy osobników.
12. W Polsce spotykane są dwa gatunki tych zwierząt. Jeż wschodni występuje niemalże w całym kraju. Jeż europejski zamieszkuje tereny Śląska, Ziemi Lubuskiej i Pomorza Szczecińskiego.
13. Pierwsi przedstawiciele tych zwierząt pojawiły się na naszej planecie około 30 milionów lat temu.
14. To dość towarzyskie zwierzęta. Są w stanie szybko przywiązać się do człowieka, jeśli ten nie stanowi dla niego zagrożenia.
15. Ciąża u jeży trwa od 5 do 6 tygodni. Samica wydaje na świat od 1 do 5 młodych. Małe jeżyki otwierają swoje oczy z końcem 3 tygodnia życia.
16. W Maroku istnieje przekonanie, że jeże przynoszą szczęście.
17. Jeże są samotnikami. Spotykają się z innymi osobnikami jedynie w okresie rozrodu.
18. Na wolności jeże żyją od 4 do 7 lat. Rekordzista przeżył 16 lat.
19. Podczas jednej nocy jeże są w stanie zjeść ponad 100 gąsienic.
20. Jeże często można było spotkać w kuchniach wiktoriańskich rodzin. Pełniły one rolę zwalczania szkodników.

I JAK

ITALIA - położona w południowej Europie, na Półwyspie Apenińskim. Graniczy na zachodzie z Francją, na północy ze Szwajcarią i Austrią, na wschodzie ze Słowenią. Na terytorium Włoch znajdują się dwie enklawy - San Marino i Watykan, do Włoch należy również mała enklawa Campione w Szwajcarii. Powierzchnia 301,3 tys. km². Stolica - RZYM

L JAK

LAVAZZA - główny producent kawy.

M JAK

MODA - włoscy projektanci mody: Giorgio Armani, Laura Biagiotti, Nino Cerruti, Domenico Dolce e Stefano Gabbana, Guccio Gucci, Miuccia Prada, Donatella Versace

MOZZARELLA Świeży ser wytwarzany w południowych Włoszech z mleka krowy lub bawolicy (mozzarella di bufala).

MAFIA - Na czele każdej rodziny mafijnej stoi capo ("szef") Mafia działa nie tylko na Sycylii, ale także w Kalabrii ('ndrangheta), Neapolu (camorra) i Apulii (sacra corona unita).

N JAK

NORD(północ) - Północ Włoch jest postrzegana, jako ta bogata, nowoczesna i rozwinięta gospodarczo zaś południe, jako region zacofany, biedny i brudny (głównie przedmieścia Neapolu). Różnice dotyczące kwestii ekonomicznych to nie wszystko, istotne są także różnice w sposobie życia i mentalności.

O JAK

OPERA - Kompozytorem wszechczasów był z pewnością **Giuseppe Verdi**, niezwykle płodny autor „Rigoletto”, „Trubadura”, „Traviaty”, „Aidy” czy „Otella”. Jednym z wielkich mistrzów był też **Giacomo Puccini**, znany przede wszystkim z „Cyganeria”, „Tosca”, „Turandot”, „Madame Butterfly”. Inni słynni śpiewacy **Luciano Pavarotti**, **Andrea Bocelli**

P JAK

PIZZA - Dziś już popularna na całym świecie, jest typowym daniem kuchni włoskiej, a w szczególności neapolitańskiej. W ogólnym rozumieniu kojarzona jest z pizzą okrągłą z pomidorami i mozzarellą – najbardziej znanym rodzajem pizzy neapolitańskiej – Margheritą. Historia mówi, że w czerwcu 1889 roku, aby uczcić królową Włoch Margherita di Savoia, kucharz Raffaele Esposito z pizzerii Brandi stworzył pizzę Margherite, w której składniki: pomidory, mozzarella i bazylia symbolizowały trzy barwy na włoskiej fladze.

PASTA (makaron) - został prawnie uznany za tradycyjny produkt włoski. Z rocznym spożyciem 28 kg na osobę, Włochy są od zawsze liderem światowym w spożyciu makaronu, W Italii wyróżnia się ponad 220 rodzajów makaronu, z czego najważniejsze jest: spaghetti, cannelloni, farfalle, lasagne, penne, ravioli i tortellini

PARMIGIANO REGGIANO - Pyszny, włoski twardy ser chroniony marką DOP (Denominazione d'Origine Protetta)

PROSCIUTTO (szynka) - rodzaj włoskiej, surowej, podsuszanej szynki wytwarzanej z całych udźców wieprzowych z kością tradycyjnymi metodami w specyficznym klimacie na terenie prowincji Parmy, w regionie Emilia-Romania.

Q JAK

QUANTO? -ile?

QUANDO? kiedy?

R JAK

REGIONI (regiony) - Włochy zostały zjednoczone dopiero w 1861 roku i dlatego Włosi często odczuwają większe przywiązanie do swojego regionu niż do państwa, jako całości. Odmienność niektórych regionów przejawia się w lokalnych tradycjach kulinarnych, standardzie życia, dialekcie, a nawet w krajobrazie.

S JAK

SPAGHETTI specyficznie włoska potrawa i jednocześnie nazwa szczególnego rodzaju makaronu, który stanowi jej podstawę. Dobrze ugotowane spaghetti powinno być al dente (wł. na ząb), tzn. lekko twarde, ale nie surowe. **SOPHIA LOREN** (ur. 20 września 1934 w Rzymie) – włoska aktorka filmowa. Jedna z największych gwiazd włoskiego i światowego kina, występująca z powodzeniem zarówno w filmach europejskich, jak i amerykańskich.

T JAK

TIRAMISÙ - Jeden z najpyszniejszych i jednocześnie prawdopodobnie najbardziej znany na świecie deser. Przygotowany na bazie biszkoptów nasączonych w espresso, z likierem amaretto, kremem i kakao. Sama nazwa deseru "tiramisù" znaczy dosłownie "poderwij mnie" (w domyśle pociesz mnie, wyciągnij mnie z doła:)

U JAK

UMBERTO ECO (ur. 5 stycznia 1932 w Alessandrii) – jeden z najsłynniejszych naukowców i pisarzy XX wieku. Książka *Imię Róży* przyniosła mu wielką sławę i stała się jednym z największych bestsellerów w historii literatury. Przetłumaczona na trzydzieści języków, doczekała się również adaptacji filmowej.

V JAK

VINO (wino) - We Włoszech mało jest miejsc, gdzie nie robi się wina. Włochy to światowy lider w produkcji wina.

VOLCANI (wulkany) Półwysep Apeniński wraz z przyległymi wyspami oraz otaczającymi morzami jest obszarem znacznej aktywności wulkanicznej. Znajdują się tu trzy czynne wulkany: Etna na Sycylii, Wezuwiusz koło Neapolu, Stromboli na wyspie Stromboli w archipelagu Wysp Liparyjskich - oraz cały szereg nieczynnych, zarówno drzemiących, jak i wygasłych. We Włoszech jest 14 wulkanów. Wezuwiusz jest jedynym w Europie czynnym wulkanem, który znajduje się na lądzie, wszystkie pozostałe usytuowane są na wyspach.

VESPA - nazwa linii włoskich skuterów należącej do firmy Piaggio.

Z JAK

ZUCCHERO - włoski piosenkarz. Jego pseudonim w języku polskim oznacza "cukier" .

ZABAGLIONE - tradycyjny włoski deser przygotowywany z trzech składników: żółtek jaj, cukru i słodkiego wina, ubijanych i jednocześnie ostrożnie ogrzewanych aż do lekkiego zgęstnienia

Częstochowa w smogu

Czujnik pomiaru czystości powietrza zamontowany na budynku szkoły.

Zanieczyszczone powietrze to bardzo poważny problem. Wielokrotnie zadajemy sobie pytanie: co to jest smog? jak powstaje i jak z nim walczyć? Spróbujmy na nie odpowiedzieć.

Smog jest coraz częściej obecny w polskich miastach i skutecznie zatruwa mieszkańcom życie. Powstaje w wyniku działalności człowieka (naszej działalności) i niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w szczególności mgły. Pod pojęciem „naszej działalności” rozumiemy wytwarzane przez człowieka gazy spalinowe i zanieczyszczenia, które mieszają się z powietrzem. Taki stan rzeczy związany jest głównie z licznymi fabrykami, spalaniem w piecach węgla, drewna i innych paliw stałych, a także wzrostem liczby samochodów w miastach.

W Polsce głównym źródłem smogu są systemy ogrzewania budynków. Często palimy węglem, co jest niespotykane w większości państw Unii Europejskiej. Co więcej, instalacje grzewcze w Polsce to nierzadko urządzenia o niskiej sprawności i tzw. kopciuchy, gdzie można spalić prawie wszystko. Ze względów ekonomicznych wiele osób decyduje się na spalanie śmieci i odpadów węgla, co jest bardzo niekorzystne dla środowiska.

W poprzednim roku na terenie województwa śląskiego weszła w życie uchwała antysmogowa, która zabrania palenia w domowych kotłowniach m.in. mułem, flotem, węglem brunatnym czy mokrym drewnem. Mimo licznych akcji edukacyjnych i profilaktycznych niektóre osoby nadal spalają w swoich piecach śmieci i przyczyniają się do powstania smogu.

Zanieczyszczenie powietrza jest groźne dla ludzi, ponieważ zamiast świeżego powietrza wdychamy toksyczne pyły – w niektórych miastach normy są przekroczone nawet o 3 tys. procent. Cząsteczki są tak małe, że z łatwością trafiają do naszych górnych dróg oddechowych i do płuc, a nawet przez pęcherzyki płucne do krwiobiegu. Poziom zanieczyszczenia powietrza ma bezpośrednie przełożenie także na samopoczucie i stan zdrowia. W sytuacji tak wysokich wskaźników zaleca się, aby osoby cierpiące na dolegliwości dróg oddechowych, choroby serca, niedoczynności układu krwionośnego oraz seniorzy, kobiety ciężarne oraz dzieci pozostawały w domach. Silne zapylenie może też powodować drapanie w gardle i szczypanie oczu.

Władza państwowa walczy z tym problemem już od dawna, ale czy skutecznie... Wpisując w wyszukiwarce hasło “smog w Częstochowie” - mamy możliwość przeczytać kilkaset artykułów o podobnych nazwach m.in. o uchwałach antysmogowych, natężeniu smogu na bezpiecznym poziomie i artykuły/programy które mają na celu poinformować ludzi jak można powstrzymać zanieczyszczenie powietrza. Sytuacja jednak nadal nie ulega poprawie.

Anastasiia Tumanova

Józef Sowiński naszym patronem

Na ten dzień czekaliśmy bardzo długo. Doczekaliśmy się. W piątkowe popołudnie, podczas uroczystej akademii, społeczność szkolna VIII LO Samorządowego w Częstochowie otrzymała imię wielkiego polskiego patrioty – generała Józefa Sowińskiego.

Podczas uroczystości gościliśmy w szkole wielu wspaniałych gości. Pojawili się u nas: Pan Ryszard Stefaniak - Wiceprezydent Miasta Częstochowy; Pan Zdzisław Wolski - poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji; Pan Wojciech Konieczny -

senator Rzeczypospolitej Polskiej; Pan Rafał Piotrowski - Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy; Przedstawiciele Kuratorium Oświaty; Radni miasta Częstochowy; Działacze związkowi; Dyrektorzy częstochowskich szkół i inni goście – przyjaciele szkoły.

Uzasadniliśmy dlaczego Józef Sowiński został naszym patronem. Ten bohater Powstania Listopadowego jest wielkim autorytetem moralnym, postacią, która za swoje czyny zasłużyła na pamięć i szacunek, wielkim polskim patriotą.

Akt Nadania Imienia wręczył pani Dyrektor wiceprezydent miasta, dr Ryszard Stefaniak. Odczytali go radni miasta Małgorzata Iżyńska oraz Dariusz Kapinos.

Od zebranych gości padło mnóstwo miłych i ciepłych słów, a pani Dyrektor zaakcentowała, że VIII LO Samorządowe będzie godnie nosić imię generała, który na stałe wpisał się w kanon polskich bohaterów narodowych.

Ostatnim akcentem uroczystości była część artystyczna zaprezentowana przez młodzież naszej szkoły.

Relację z uroczystości możecie obejrzeć na szkolnym kanale youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=93lmMYrD3KM>

Zdjęcia z uroczystej akademii.

Zdjęcia z uroczystej akademii.

Pomoc obywatelom – czyli organizacje pozarządowe w Polsce w XXI wieku

Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe (non governmental organisation, NGO), to grupy osób, których działalność ma na celu pomoc obywatelom, nie jest nastawiona na osiąganie zysków. Charakterystyczną cechą organizacji pozarządowych jest brak powiązań z władzą publiczną. Mają one różny charakter działania.

Organizacja pozarządowa – stowarzyszenie DeFacto

Stowarzyszenie DeFacto, to organizacja pomagająca osobom niewidomym. Wolontariat nosi nazwę, „Nie widzę przeszkód”. Osoby uczestniczące w tym wolontariacie zajmują się audiodeskrypcją, opisują dla osób niewidomych zdjęcia lub grafiki z książek czy gazet. Cała forma opisu nie jest tak prosta jak mogłoby się wydawać. Trzeba unikać niektórych wyrazów, zdania muszą być proste, bez przecinków i niepotrzebnych zwrotów. Zdjęcia, jakie trafiają do opisu, są bardzo różne, aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. Dzięki temu wolontariatowi, niewidomi mogą „przeczytać” gazetę tak jak osoba widząca. Proces ten przebiega tak, że niewidomi logują się na stronę, <https://ekiosk.defacto.org.pl>, i na niej dokonują wyboru, jaki rodzaj czasopisma chcą „przeczytać”, dokładnie na tę samą stronę logują się wolontariusze i tam opisują zdjęcia. Program zawarty na stronie czyta opis zdjęcia wolontariusza osobie niewidomej. Taka strona pozwala niewidomym poczuć to, co dla osób widzących jest normalną sprawą. Opisy wolontariuszy nie od razu trafiają do gazety niewidomego, zostają najpierw poddane researchowi i ogólnemu sprawdzeniu błędów. Dopiero po sprawdzeniu przez eksperta niewidomy może cieszyć się z „czytania” swoich ulubionych gazet.

Anna Świsulska

Uroczysta akademie z okazji Święta Niepodległości

10 listopada obchodziliśmy Narodowe Święto Niepodległości. Uroczystą akademię przygotowały klasy: Ia pod kierunkiem pana R. Kokotta oraz IIb pod kierunkiem pana N. Ogrodnika. Pieśni patriotyczne zaśpiewał szkolny chór, prowadzony przez panią A. Hapunik. Młodzież VIII LOS miała okazję przypomnieć sobie ważne wydarzenia historyczne, które doprowadziły do odzyskania przez Polskę niepodległości.

Ponadto, nasza szkoła wzięła udział w kolejnej edycji akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „**Szkoła do hymnu**”. Podobnie jak w ubiegłych latach wspólnie odśpiewaliśmy hymn narodowy w ostatni dzień roboczy przed Narodowym Świętem Niepodległości o symbolicznej godzinie 11:11.

Relację z tego wydarzenia możecie obejrzeć na szkolnym kanale youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=I0jIhTUMZtw>

Zdjęcia z akademii.

Twój LOS

MRS 2022

Poznajcie nowy skład MRS :

Przewodniczący **Maksymilian Wójcik**

Zastępca **Cyprian Trela**

Zastępca **Anastasia Tumanowa**

oraz **Ania, Julita, Weronika, Gabrysia, Liliana, Maja, Kuba, Łukasz, Oliwier, Filip, Janek i Mateusz**

Twój LOS

Ukraińskie święta

11 Września - Ćolowosika (Ścięcie głowy) Головосика

To święto jest związane z męczeńską śmiercią Jana Chrzciciela, opisaną w Ewangelii św Marka. Historia zaczyna się od tego, że w dzień swych urodzin Herod zaprosił dużo gości, którzy tańczyli i śpiewali. Najbardziej przykuł uwagę Króla Judei taniec jego córki, Salome, i za to jej obiecał, że zrobi wszystko o co ona poprosi. Po rozmowie z Matką Salome poprosiła Króla o głowę Jana Chrzciciela, a Herod oczywiście nie odmówił. Salome otrzymała głowę świętego, a przyniesiono ją na tacy. Tego dnia obowiązuje post. Uważa się, że 11 września nie można nic kroić lub ucinąć. W ogóle uważa się, że tego dnia nie warto brać w ręce ostrych przedmiotów np: noża, siekiery, a nawet widelca czy igły. Również się mówi o tym, że jeśli zetnie się główkę kapusty, to może polecieć krew. Nie można jeść okrągłych owoców i warzyw np: kapusty, ziemniaków, jabłek - tego co przypomina odciętą głowę, ale również czerwonych pomidorów, arbuzów z tego powodu, że mogą przypominać krew świętego. Tego dnia nie je się barszczu, to jest jedyny dzień, gdzie jedzenie owej potrawy jest grzechem. Jada się głównie potrawy postne albo całkiem powstrzymuje się od jedzenia. W niektórych regionach Ukrainy to święto nazywają Iwan postny, ponieważ cerkiew ustanowiła w ten dzień jednodniowy post. Ale najbardziej znaną nazwą jest Ćolowosika. Tego dnia zabrania się śpiewać i tańczyć.

Według ludowych wierzeń dzień Ćolowosika jest ostatnim, kiedy mogą pojawić się burze. Tego dnia również zbiera się w lesie lecznicze korzenie i zioła, wykorzystywane w ludowej medycynie.

14 września – dzień Semena (Posiew)

Święto jest związane z Symeonem Słupnikiem, który żył w V wieku n.e. Zapoczątkował nowy gatunek ascetyzmu, tzw: стовпництво (słupnictwo). Przez prawie 50 lat żył na kilkumetrowym słupie, oddając się modlitwom i prorocत्वom.

Dzień Posiew to dzień wolności dla jaskółek i karania wróbli. Jaskółki w ludowym wyobrażeniu to posłańcy niebios i przyszą wiosnę. Wróbłe przeciwnie, to przeklęte ptaki, ponieważ gdy Chrystus został przybity do krzyża, to krzyczą: "Żywy! Żywy!", powiadamiając katów, że on jeszcze nie umarł. Za czasów kozaków w ten dzień chłopcy pierwszy raz siadali na konie i odbywały się postrzyżyny. Było to ważne wydarzenie w życiu młodego wojownika.

21 września - Druga Przeczysta

21 września nazywa się świętem Najświętszej Bogurodzicy (po ukr.Різдва Пресвятої Богородиці:Rizdwa preswjatoji Boğorodytsi) albo inaczej Drugiej Przeczystej (ukr. Другої Пречисти: Druğoji preczysty). To święto ma jeszcze nazwę "Ojezieniona" (ukr. осениною: osyenyynoju) - tego dnia w ludowym kalendarzu zaczyna się Jesień. Święto Drugiej Przeczystej tradycyjnie uważa się za kobiece święto. Jest to dawne święto ariańskie, kiedy przodkowie Ukraińców wyrażali podziękowanie "polnym duchom", czyli opiekunom pól i zbiorów, a także dziadkom, którzy z początku zasiewali ziarno. Kobiety, które nie mają dzieci, gotują obiad i zapraszają biednych, aby modlili się do Matki Boskiej za ich przyszłe dzieci. Mówi się, że modlitwa do Matki Boskiej przyszłych matek o zdrowie i szczęście dzieci, na które czekają, w ten dzień ma osobliwą moc. Święto określa się również jako święto radości. W te dni się nie pracuje ani nie pości, a po modlitwach w świątyniach goście zbierają się na uroczystą ucztę. Obowiązują rybne dania, gotuje się wszystkie rodzaje mięsa, różnorodne warzywa, faszerowane mięsnym nadzieniem, gołąbki, placki, bliny, pierogi.

14 Października - Święto Ochrony Przczystej Bogurodzicy

14 października są aż 3 święta, ale skupimy się na jednym święcie, czyli Покров Пресвятої Богородиці (Pokrow Przczystoji Boğurodytsi), a po polsku Ochrony Przczystej Bogurodzicy. W tym dniu prawosławni wierzący przypominają cud, stworzony przez Matkę Bożą, który według wiary świadczy o jej opiece nad wszystkimi ludźmi na Ziemi. W Ukraińskich kronikach napisano, że to ważne święto zostało ustanowione jesienią w 1164 roku przez Wielkiego Księcia Włodzimierskiego Andrzeja Bogolubnego (Андрій Боголюбський - Andryj Boğoljubський). Z dawnych przekazów książę dowiedział się o cudzie z X wieku, gdy Męczennik Andrzej zobaczył Matkę Boską. Na cześć tego wydarzenia ustanowił nowe święto, obchodzone 14 października. Wierzący przychodzą do kościoła, czytają modlitwy i zostawiają za sobą świeczki dla Matki Jezusa. W dawnych czasach domy były święcone gałęziami owocowych drzew – powszechnie uważało się, że taki rytuał przywróci w domu nie tylko ciepło, ale także i pomyślność.

8 listopada - Święto Dmytra (Свято Дмитра)

8 listopada to dzień, w którym cerkiew obrządku wschodniego szczególnie uroczyście obchodzi święto upamiętniające męczeństwo żołnierza greckiego z pierwszych wieków chrześcijaństwa, św. Demetriusza czyli św. Dymitra, którego imię po ukraińsku brzmi Dmytro. W związku ze szczególnym kultem tego świętego w Ukrainie dość często dzieciom nadaje się imię Dmytro.

Święty Dymitr przedstawiany jest jako żołnierz, który jeszcze w okresie prześladowań chrześcijan poniósł śmierć męczeńską, bo nie wyrzekł się swej wiary.

Imię to ma etymologię grecką, pochodzi od wyrażenia Demetrios, co oznacza tego, który został oddany pod opiekę bogini Demeter. Ona w mitologii greckiej opiekowała się rolnictwem i życiem rodzinnym. Grecy nadawali w starożytności to imię swym dzieciom w nadziei, że pod opieką bogini Demeter dziecku dobrze się będzie powodziło w pracy oraz w życiu rodzinnym.

Trzeba również zaznaczyć, że ludność ukraińska jest w większości prawosławna, a więc będą oni obchodzić święta później niż katolicy. Prawosławne Boże Narodzenie odbywa się 7 stycznia.

Źródła:

<https://www.turysta.org/dni-wolne-od-pracy-ukraina/>

<https://www.unian.ua/lite/holidays/koli-pokrova-v-2022-roci-data-zvichaji-i-tradiciji-11974035.html>

<https://traditions.in.ua/kalendarni-sviata/osinnii-tsykl/1617-21-veresnia-druha-prechysta>

Oktavian

Oliwier Wójcik

*Mural wykonany dla VIII Liceum Ogólnokształcącego Samorządowego
im. gen. Józefa Sowińskiego w Częstochowie
przez artystę Michała Błacha*

